מהדורה למורה – מבנה הסיפור העממי – דף תרגול

שלבי סיפור העם · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: המספרים לפי סדר השורות בטבלה: **5** · **1** · **4** · **6** · **2** · **3** · **7**

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 2: 1–**א** ("היה היה...") · 2–**ב** (שלושה) · 3–**א** (הן מקבלות גמול) · 4–**ב** (אין מחבר ידוע – הסיפור עבר מפה לאוזן) · 5–**ב** (שטוחות: טובה מול רעה, חכם מול טיפש)

תרגיל 3: תשובות פתוחות: לבדוק התאמה ונימוק מן היצירות.

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 4: מבנה שלם לפי השלבים, דמויות שטוחות, חזרה משולשת ומוסר השכל ברור.

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• לטבלה (חלק ב׳) – תקציר "מסע העני שחיפש את מזלו" לבדיקה: עני שאינו מצליח בדבר יוצא לחפש את מזלו. בדרך הוא פוגש זאב רעב, איכר עמל על אדמת טרשים ומפקד של חיילים מובסים, וכולם מבקשים שישאל גם על מזלם. בעיר קסומה אומרת לו נערה שמזלו מחכה שם, ונותנת תשובות לשלושתם. בדרך חזרה מתברר שהמפקד היא נסיכה שרוצה להינשא לו, והאיכר מציע לו שותפות בזהב – והוא דוחה את שתי ההצעות כי הוא ממהר אל "המזל הגדול". לבסוף הוא מוסר לזאב שעליו לאכול אדם טיפש, והזאב מבין שהטיפש הוא הוא עצמו.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מבנה הסיפור העממי – דף תרגול

שלבי סיפור העם

חלק א׳ – הבנה

1 מספרו את שלבי סיפור העם לפי הסדר הנכון (1 = הראשון).

מספר	שלב
	הפתרון: חוכמה, טוב לב או עזרה מפתיעה
	פתיחה: "היה היה..." – זמן ומקום לא מדויקים
	ניסיונות חוזרים – לרוב שלוש פעמים
	הסוף: גמול לטובים ועונש לרעים
	הצגת הדמויות: דמויות שטוחות, טובה מול רעה, חכם מול טיפש
	הבעיה או המשימה: מחסור, חידה או מבחן
	מוסר ההשכל: מה למדנו

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

2 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך נפתח לרוב סיפור עם?
○ א. "היה היה..." ○ ב. בתאריך מדויק ○ ג. בשם של סופר ○ ד. בשאלה למורה
2. כמה ניסיונות חוזרים יש לרוב בסיפור עם?
○ א. אחד ○ ב. שלושה ○ ג. עשרה ○ ד. אין ניסיונות
3. מה קורה בדרך כלל לדמויות הטובות בסוף?
○ א. הן מקבלות גמול ○ ב. הן נענשות ○ ג. הן נעלמות ○ ד. לא קורה כלום
4. מי חיבר את סיפור העם?
○ א. סופר ידוע אחד ○ ב. אין מחבר ידוע – הסיפור עבר מפה לאוזן ○ ג. המורה ○ ד. עיתון
5. איך הן הדמויות בסיפור עם?
○ א. מורכבות מאוד ○ ב. שטוחות: טובה מול רעה, חכם מול טיפש ○ ג. תמיד בעלי חיים
○ ד. אין דמויות

3 מצאו את השלבים בסיפור "מסע העני שחיפש את מזלו": כתבו מה קורה בכל שלב.

שלב	מה קורה בסיפור
פתיחה	
הצגת הדמויות	
הבעיה או המשימה	
ניסיונות חוזרים – לרוב שלוש פעמים	
הפתרון	
הסוף	
מוסר ההשכל	

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

4

כתבו סיפור עם קצר משלכם לפי שבעת השלבים (פתיחה, דמויות, בעיה, שלושה ניסיונות, פתרון, סוף, מוסר השכל).

כרטיס יציאה

מבנה הסיפור העממי – דף תרגול · שם: _____

1. שאלה אחת שהייתם מוסיפים למשחק:

2. מה היה הכי קשה, ולמה?

3. מה למדתם על יצירה אחת?